

مجموعه مقالات منتخب بیت و پنجمین همایش حکیم ملاصدرا

خرداد ماه ۱۴۰۰ تهران

فلسفه و تعالیم جهان انسان

زیر نظر

آیت الله سید محمد خامنه ای

سرشناسه: همایش جهانی بزرگداشت حکیم صدرالدین محمد شیرازی ملاصدرا (بیست و پنجمین: ۱۴۰۰: تهران)

عنوان و نام پدیدآور: فلسفه و تعامل جهان و انسان / زیر نظر سید محمد خامنه‌ای. مشخصات نشر: تهران: بنیاد حکمت اسلامی صدرا، ۱۴۰۱.

مشخصات ظاهری: ۴۳۲ ص.

شابک شومیز: 978-622-96374-9-4 شابک گالینگور: 978-622-94580-0-6

یادداشت: بالای عنوان: مجموعه مقالات منتخب بیست و پنجمین همایش بزرگداشت حکیم ملاصدرا، خردادماه ۱۴۰۰ تهران.

عنوان دیگر: مجموعه مقالات منتخب بیست و پنجمین همایش بزرگداشت حکیم ملاصدرا خردادماه ۱۴۰۰ تهران.

موضوع: صدرالدین شیرازی، محمد بن ابراهیم، ۹۷۹-۱۰۵۰ق. -- کنگره‌ها

موضوع: Sadroddin shirazi, Mohammad ebn Ebrahim - Congresses

موضوع: فلسفه طبیعت -- کنگره‌ها philosophy of nature - Congresses

فلسفه اسلامی -- کنگره‌ها Islamic philosophy - Congresses

شناسه افزوده: خامنه‌ای، سید محمد، ۱۳۱۴- شناسه افزوده: Khamenei, Seyyed Mohammad

شناسه افزوده: نگاه حکمت اسلامی صدرا

شناسه افزوده: Sadra Islamic Philosophy Research Institute

رده‌بندی کنگره: BBR ۱۲۲ رده‌بندی دیویی: ۱۸۹/۱

شماره کتابشناسی ملی: ۸۷۷۹۶۳ اطلاعات رکورد کتابشناسی: فیبا

مجموعه مقالات منتخب بیست و پنجمین همایش بزرگداشت حکیم ملاصدرا خردادماه ۱۴۰۰، تهران

فلسفه و تعامل جهان و انسان

زیر نظر آیت‌الله سید محمد خامنه‌ای

چاپ اول، زمستان ۱۴۰۰، ۲۰۰ نسخه

قیمت شومیز: ۱۹۵۰۰۰ تومان، قیمت گالینگور: ۲۴۸۰۰۰ تومان

نشانی: تهران، بزرگراه شهید سلیمانی (رسالت)، روبروی ضلع شمالی مصلای بزرگ تهران،

مجمع امام خمینی (ره)، ساختمان ۱۲، انتشارات بنیاد حکمت اسلامی صدرا

صندوق پستی: ۱۵۸۷۵/۶۹۱۹، تلفن: ۸۸۴۹۳۸۰۱-۲ و ۸۸۱۵۳۵۹۴ و دورنگار: ۸۸۴۹۳۸۰۳

کلیه حقوق متعلق به بنیاد حکمت اسلامی صدرا است.

ISBN Paperback: 978-622-96374-9-4

شابک شومیز: ۹۷۸-۶۲۲-۹۶۳۷۴-۹-۴

ISBN Hardback: 978-622-94580-0-6

شابک گالینگور: ۹۷۸-۶۲۲-۹۴۵۸۰-۰-۶

فهرست

۹	پیشگفتار.....
	ناموس طبیعت بمثابه راهکار سعادت بشر
۱۱	آیت الله سید محمد خامنه‌ای.....
	ملاحظات دربارۀ طبیعت و آلودگی محیط زیست
۱۷	رضا داوری اردکانی.....
	روابط انسان و طبیعت از دیدگاه قرآن مجید و حکمت متعالیه
۲۷	سید مصطفی محقق داماد.....
	طبیعت در حکمت الهی و علم جدید
۳۳	غلامرضا اعوانی.....
	نظام‌وارگی طبیعت در اندیشه ملاصدرا و لایب‌نیتس
۴۹	کریم مجتهدی.....
	آیت و طبیعت
۵۵	حسین کلباسی اشتری.....
	پرسش در باب معنای طبیعت و فلسفۀ اسلامی
۶۳	قاسم پورحسن.....
	نسبت طبیعت و صناعت در فلسفۀ یونان
۷۳	حسن بلخاری.....
	نظام کیهانی و طبیعت در سپهر معرفتی حکمت متعالیه
۸۱	حسن سعیدی.....

- حد طبیعی و حد اسمی طبیعت نزد اسپینوزا و ابن عربی
- ۹۱ سیدموسی دیباج
- الگوی رابطه و نسبت متعالی انسانی مدنی در جهان زیست
- ۱۱۳ علیرضا صدرا
- رابطهٔ انسان با جهان طبیعت و مبانی آن در رویکرد ملاصدرا
- ۱۳۵ افلاطون صادقی
- بررسی نقش اخلاق و فلسفهٔ محیط زیست در جهان امروز با تکیه بر اخلاق انسانمدارانه و خداپاورانه
- ۱۵۳ محسن پیشوایی علوی
- اصول پنجگانه رابطهٔ انسان و طبیعت در فلسفهٔ صدرایی
- ۱۶۹ مهدی بیات مختاری
- طبیعت متعالی و تعالی طبیعت در نظام فلسفی ملاصدرا
- ۱۸۳ سهراب حقیقت
- رابطهٔ طبیعت و فراطبیعت بر اساس مبانی حکمت متعالیهٔ ملاصدرا
- ۱۹۷ مریم سالم
- طبیعت یا خاستگاه معرفت
- ۲۰۹ حسین عرب
- کشف اخس تکنولوژی از هستی
- ۲۳۵ احمد شه‌گلی
- نقش طبیعت در تکون انسان از منظر ابن‌سینا و ملاصدرا
- ۲۵۳ یحیی نورمحمدی نجف‌آبادی
- تبیین الگوی مطلوب تعامل انسان با طبیعت در فاعلیت بالتسخیر
- ۲۶۹ محسن ابراهیمی
- شروع طبیعی از منظر فیلسوفان مسلمان با تکیه بر مبانی حکمت متعالیه
- ۲۸۵ قاسم اخوان نبوی
- شعورمندی ذرات مادی با تکیه بر مبانی عشق‌شناسی ابن‌سینا
- ۲۹۳ هادی جعفری

پیشگفتار

بیست و پنجمین همایش از سلسله همایشهای بزرگداشت حکیم ملاصدرا، در خردادماه ۱۴۰۰ برگزار شد. این همایش بر موضوع «فلسفه و تعامل جهان و انسان» متمرکز بود. همایش «فلسفه و تعامل جهان و انسان» بدنبال پاسخ به این پرسشهای بنیادین بود که آیا مشکلات متعدد زیست‌محیطی که امروزه با آن روبرو هستیم، همچون تغییر اقلیم، گرمایش زمین، آلودگی هوا، آلودگیهای صوتی و... و نمونه بارز آن، کروناویروس عالم‌گیر اخیر که زندگی انسان را در سراسر جهان مختل کرده، عکس‌العمل طبیعت در برابر کردار بشر است؟ حقیقت فلسفی طبیعت چیست؟ آیا بشر مدرن درک درستی از طبیعت دارد؟ آیا بحرانهای طبیعی «شر»ند یا پیامد رفتار انسان و تعامل او با طبیعت و نظام آفرینش؟

ذیل این پرسشهای بنیادین، محورهای پژوهشی همایش، در دو بخش عمومی و اختصاصی فلسفه و کودک طراحی و منتشر شد: فلسفه و طبیعت؛ طبیعت از منظر حکمت الهی؛ فلسفه و نظام‌وارگی و شعور طبیعت؛ خوی و خصلت طبیعت جهانهای کوچک و بزرگ؛ جایگاه هستی‌شناختی و معرفت‌شناختی طبیعت در حکمت متعالیه؛ فلسفه و مسئولیت انسان در قبال طبیعت؛ حکمت متعالیه و الگوی مطلوب تعامل انسان با جهان؛ تعامل با محیط زیست در سنت اسلامی (با رویکرد فلسفی)؛ بحرانهای زیست‌محیطی از منظر فلسفه اخلاق اسلامی؛ شرور طبیعی از منظر فیلسوفان مسلمان؛ فلسفه، فناوری و محیط‌زیست؛ انسان‌شناسی در اسلام و شی‌وارگی انسان در دوره مدرن؛ بحرانهای زیستی و درک مرگ و معاد؛ بحرانهای زیستی و تأثیر آن بر زیست عقلانی؛ نقش پدیده کرونا در

تغییر نگرش بشر نسبت به طبیعت؛ درسهای فلسفی برای جهان پساکرونا؛ بایسته‌های مناسبات انسانی در جهان پساکرونا.

بخش ویژه فلسفه و کودک: «فلسفه و کودک» و تربیت برای تعامل با طبیعت و شناخت آن؛ وظیفه والدین در ارتباط کودک با طبیعت و تأثیر آن بر رشد تفکر؛ «فلسفه و کودک» و بایسته‌های مواجهه با بحرانهای زیست‌محیطی؛ تفسیر «بلاهای آسمانی» برای کودک؛ «فلسفه و کودک» و آموزش مدیریت عقلانی بحران؛ فرصتها و تجربه‌های شرایط کرونایی در رشد تفکر کودک؛ «فلسفه و کودک» و مناسبات انسانی در شرایط بحران؛ «فلسفه و کودک» و الگوهای آموزش غیرحضوری؛ محوریت خانواده در تربیت کودکان در دوره‌های بحران؛ حقوق کودک در دوره‌های بحران و قرنطینه؛ رویکرد «فلسفه و کودک» در جهان پساکرونا؛ کودک و سبک زندگی پساکرونایی.

در پی اعلام فراخوان مقاله و در مدت تعیین شده، در مجموع ۱۰۰ عنوان چکیده و اصل مقاله از اساتید، صاحب‌نظران و پژوهشگران حوزه و دانشگاه به دبیرخانه همایش واصل گردید که از آن میان، ۷۳ عنوان چکیده مقاله در شورای علمی همایش پذیرفته شد و در کتابچه چکیده مقالات همایش منتشر گردید. با توجه به شرایط اجتماعی و لزوم پرهیز از تجمع به‌منظور جلوگیری از شیوع ویروس «کوید ۱۹»، بیست و پنجمین همایش بزرگداشت ملاصدرا بصورت مجازی برگزار گردید و ۲۹ سخنرانی برگزیده همایش از طریق پایگاه اینترنتی بنیاد حکمت اسلامی صدرا mullasads.org در اختیار علاقمندان قرار گرفت.

آنچه در ادامه میخوانید مجموعه مقالات برگزیده همایش «فلسفه و تعامل جهان و انسان» است؛ امید است بهره مناسب از آن حاصل گردد.

دبیرخانه دائمی همایشهای بزرگداشت حکیم صدر المتألهین
بنیاد حکمت اسلامی صدرا